

Naslov:

Chandler, Douglas

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Douglas Chandler (Chicago, 26.05.1889. – 1975.?), novinar, propagandist nacističkog režima.

Poslije I. svjetskog rata postaje vlasnik novina u Baltimoreu. Bankrotiravši 1929., odlazi u Francusku, a poslije i u Njemačku. Postaje propagandist i doušnik nacističkog režima. Obilazi europske zemlje, između ostalih i Jugoslaviju. Krajem tridesetih boravi s obitelji i u gradu Korčuli. U National Geographic Magazine objavljuje reportaže o zemljama i krajevima u kojima boravi. U tijeku II. svjetskog rata na Njemačkom državnom radiju vrši propagandu Hitlerova režima među Amerikancima. Po svršetku rata biva osuđen 1947. na doživotni zatvor i gubitak američkog državljanstva. Godine 1963. biva pušten iz zatvora. Na posljednji njegov trag se nailazi 1975. na Kanarskim otocima. Godina smrti je upitna.

Mjesto (grad/općina):

Chicago (Illinois)

Korčula

Berlin

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1889-1975 g.

Ustroj osobe:

U braku s Laurom Jay Wurts (preminula 1941.), dobio je jednu kćerku.

Funkcije:

Novinar.

Tekst: "Kaleidoscopic Land of Europe's Youngest King", National Geographic, vol. 75, 6/39

VIAF osoba:

27982354

Naslov:

Šubašić, Ivan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ivan Šubašić (Vukova Gorica, 28.05.1892. - Zagreb, 22.03.1955.), hrvatski odvjetnik, političar i ban Banovine Hrvatske. Studirao je teologiju, ali je početkom Prvog svjetskog rata kao austrougarski novak bio poslan na bojište u Srbiju, gdje je zbog veleizdaje bio osuđen na smrt. Nakon pomilovanja otišao je na talijansko bojište, pa na bojište u Galiciji, gdje je pao u rusko zarobljeništvo. Potom je kao dobrovoljac sudjelovao u bitkama na Solunskom bojištu. Nakon završetka rata diplomirao je pravo u Zagrebu, a zatim u Vrbovskom otvorio odvjetničku pisarnicu (1924.). Bio je u užem vodstvu HSS-a, a kao solunski dobrovoljac i blizak suradnik V. Mačeka posredovao je 1930-ih u pregovorima između dvora i HSS-a. Bio je biran za zastupnika HSS-a na izborima 1935. i 1938. u kotaru Delnice. Nakon sporazuma Cvetković – Maček (1939.) postao je banom Banovine Hrvatske, a zatim je, ulaskom Jugoslavije u rat, emigrirao zajedno s vladom D. Simovića. Protivio se politici emigrantskih vlada i sudjelovao na Prvom kongresu američkih Hrvata u Chicagu (1943.), koji je podržao Narodnooslobodilački pokret i ideju federativne Jugoslavije te osudio ustaški režim. Na inicijativu W. Churchilla postao je predsjednik vlade Kraljevine Jugoslavije (1944.). Postigao je sporazum s J. Brozom Titom (u lipnju i rujnu 1944.) te se s članovima kraljevske vlade vratio u zemlju u veljači 1945. godine. Na temelju sporazuma s Titom dao je ostavku na mjesto predsjednika vlade te je u ožujku 1945. u Privremenoj vladi Demokratske Federativne Jugoslavije (DFJ) zauzeo mjesto ministra vanjskih poslova. Bio je ujedno član Privremene narodne skupštine (1945.), a na prvom kongresu Narodne fronte Jugoslavije postao je član njezina Izvršnog odbora. Nezadovoljan ostvarivanjem sporazuma, u listopadu 1945. dao je ostavku. Zauzimao se za ujedinjenje HSS-a s novoosnovanom prokomunističkom Hrvatskom republikanskom seljačkom strankom (HRSS) i za zajednički izlazak na izbore u okviru Narodne fronte. Radi toga je organizirao konferenciju stranačkoga vodstva HSS-a (rujan 1945.) u hotelu Esplanade u Zagrebu, na kojoj je većina odbacila njegovu kompromisnu politiku. Prije izbora za Ustavotvorni sabor NR Hrvatske (studen 1946.) prihvatio je inicijativu B. Magovca i predložio komunističkim vlastima da dopuste izlazak na izbore pojedincima HSS-a, kako bi se postiglo jedinstvo naroda i gospodarska obnova. Njegov je prijedlog, međutim, bio odbačen. Pošto se 1947. povukao iz politike, živio je do smrti u Zagrebu.

Mjesto (grad/općina):

Chicago (Illinois)

San Francisco, CA

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1892-1955 g.

Funkcije:

Ban Banovine Hrvatske, političar.

VIAF osoba:

295136710

Naslov:

Mueller, Sarah Mary

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Sarah Mary Mueller je unuka političkog zatvorenika Ante Emilia Bolanče.

Mjesto (grad/općina):

Chicago (Illinois)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Funkcije:

Predavatelj gradiva.

Naslov:

Bornemissa, Vladimir

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Vladimir Bornemissa (Donja Stubica, 25.11.1886. - Crikvenica, 17.02.1968.), novinar i političar.

Nakon završene pučke škole u Sisku gimnaziju pohađa u Zagrebu do 1903. kada je izbačen zbog sudjelovanja u pokretanju omladinskog socijalističkog lista Nova snaga i sudjelovanju u antikhuenovskim demonstracijama zajedno s Jankom Polićem Kamovom i Stjepanom Radićem. Od 1903. surađuje u socijalističkom tjedniku Crvena zastava (Budimpešta). Gimnaziju nastavlja u Srijemskim Karlovcima, a u Baselu završava Višu trgovačku školu. U Beogradu se kreće u krugu srpskih socijaldemokrata. Pod sumnjom da je špijun prvi je put zatvoren u Pirotu, a potom u Beogradu. Iz Glavnjače je pušten zauzimanjem A.G. Mataša. God. 1906. sudjeluje na sastanku anarhista u Amsterdamu. Pripada njihovoj anarhosindikalističkoj struji. God. 1903–12. surađuje u socijaldemokratskim tjednicima i dnevnicima te ulazi u uredništvo "Napreda" (Zagreb). Označen kao vođa atentata na bana komesara S. Cuvaja 1912. (Jukićev atentat), bježi pred policijskom potragom u Milano, gdje o prilikama u Hrvatskoj piše u socijalističkom listu "Avanti", potom odlazi u Zürich, gdje upoznaje V.I. Lenjina a druguje s R. Albertom i F. Plattenom, pa u SAD (Chicago), gdje uređuje hrvatske iseljeničke novine "Radnička straža" i "Sloboda". Iz SAD djeluje kao i dopisnik zagrebačkoga socijaldemokratskog dnevnika "Slobodna riječ", a u njemu surađuje sve do 1931. Godine 1914. vraća se u Zagreb, zatim je mobiliziran, ranjen i interniran u Komarnu. U jesen 1918. dolazi u Zagreb i priključuje se radničkom pokretu. Sudjeluje u pripremama Beogradskog kongresa 1919., na kojemu je supotpisnik tzv. Manifesta opozicije od 29. ožujka protiv tzv. ministralaca V. Koraća i V. Bukšega. God 1919. bio je delegat Prve mjesne konferencije zagrebačke organizacije SRPJ(k) i zastupnik dalmatinskih sindikata na glavnoj godišnjoj skupštini ORS-a. Sekretar je Pokrajinskoga radničkog sindikalnog vijeća SRPJ(k) za Hrvatsku i Slavoniju. Jedan je od osnivača Partijske škole u Zagrebu. Suradnik je partijskog lista "Istina" odn. Nova istina, te urednik od broja 78, kada su ga uzurpirali centru-maši. Na II. kongresu KPJ 1920. u Vukovaru zastupao je centrumašku liniju. Poslije je prišao Orjuni. Do 1941. novinar je Novosti. Više članaka o pitanjima radničkog pokreta i drugim temama objelodanio je u periodicima Hrvatska njiva i Jugoslavenska njiva, Pravda, Istina, Nova istina, Željezničar, Crveni kalendar, Rad, Pobjeda, Zagrebačka orjuna, Novosti, Radnički glasnik. Potpisuje se i pseudonimom Stolniković. Uređivao je Živežarski radnik i Radnički glasnik. Nakon rata živio u Rijeci.

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Donja Stubica (DONJA STUBICA)

Sisak (SISAK)

Srijemski Karlovci

Beograd

Milano (Italija)

Zürich

Chicago (Illinois)

Rijeka (RIJEKA)

Basel

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1886-1968 g.

Ustroj osobe:

Roditelji: Anna i Franjo Bornemissa, žena: Ilonka rođ. Molnar, djeca:
Vladimir Viktor i Edita.

Funkcije:

Novinar i političar.

VIAF osoba:

305517502